

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA: GRADNJA KANALIZACIJE V AGLOMERACIJI ZABORŠT PRI DOLU

Investitor:

OBČINA DOL PRI LJUBLJANI

Junij 2024

Investitor

OBCINA DOL PRI LJUBLJANI	Odgovorna oseba: Željko Savič, župan
Dol pri Ljubljani 18, 1262 Dol pri Ljubljani	(podpis in žig)
	

Upravljaec kanalizacije

JP VOKA SNAGA d.o.o.	Odgovorna oseba: David Polutnik, direktor
Vodovodna cesta 90, 1001 Ljubljana	(podpis in žig)
	

Upravljaec čistilne naprave

JUB d.o.o.	Odgovorna oseba: Sašo Kokalj, predsednik uprave
Dol pri Ljubljani 28, 1262 Dol pri Ljubljani	(podpis in žig)
	

Osebe odgovorne za pripravo in nadzor nad pripravo ustrezne investicijske, projektne, tehnične in druge dokumentacije

OBCINA DOL PRI LJUBLJANI	Odgovorna oseba: mag. Rok Prevc, direktor OU
Dol pri Ljubljani 18, 1262 Dol pri Ljubljani	(podpis in žig)
	

Izdelovalec investicijske dokumentacije

ProSVET, Martina Magajna s.p.	Odgovorna oseba: Martina Magajna
Dilce 40, 6230 Postojna	(podpis in žig)
	

KAZALO VSEBINE

INVESTITOR	3
UPRAVLJAVEC KANALIZACIJE	3
UPRAVLJAVEC ČISTILNE NAPRAVE	3
OSEBE ODGOVORNE ZA PRIPRAVO IN NADZOR NAD PRIPRAVO USTREZNE INVESTICIJSKE, PROJEKTNE, TEHNIČNE IN DRUGE DOKUMENTACIJE	4
IZDELOVALEC INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE	4
1 PODATKI O NOSILCU PROJEKTA, IZDELOVALCU INVESTICIJSKE IN PROJEKTNE DOKUMENTACIJE, SODELUJOČIH PARTNERJIH V PROJEKTU TER UPRAVLJAVCU	7
1.1 INVESTITOR OBČINA DOL PRI LJUBLJANI	7
1.2 UPRAVLJAVEC KANALIZACIJE	7
1.3 UPRAVLJAVEC ČISTILNE NAPRAVE	7
1.4 IZDELOVALEC PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	8
1.5 IZDELOVALEC INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE	8
2 ANALIZA STANJA Z OPISOM RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO	9
2.1 ANALIZA STANJA NA OBMOČJU OBČINE DOL PRI LJUBLJANI	9
2.2 RAZLOGI ZA INVESTICIJSKO NAMERO	13
2.2.1 UČINKI PROJEKTA	14
3 OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJE TER PREVERITEV USKLAJENOSTI Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI	20
3.1 NAMEN IN CILJI INVESTICIJE	20
3.2 SKLADNOST Z DOKUMENTI S PODROČJA REGIONALNEGA RAZVOJA	20
3.2.1 REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAM	20
3.3 SKLADNOST S PROGRAMSKIMI DOKUMENTI VLADE RS OZIROMA POSAMEZNIH MINISTRSTEV	22
3.3.1 STRATEGIJA RAZVOJA SLOVENIJE DO 2030	22
3.3.2 STRATEGIJA PAMETNE SPECIALIZACIJE 2030 (S5)	22
3.3.3 NACIONALNI PODNEBNI ENERGETSKI NAČRT	23
3.3.4 PROGRAM EVROPSKE KOHEZIJSKE POLITIKE V OBDOBJU 2021 – 2027 V SLOVENIJI	24
3.3.5 OPERATIVNI PROGRAM ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE (VLADA RS, 2020) ..	25
3.3.6 RESOLUCIJA O NACIONALNEM PROGRAMU VARSTVA OKOLJA ZA OBDOBJE 2020–2030 (URADNI LIST RS, ŠT. 31/20 IN 44/22 – ZVO-2)	25
3.3.7 OPERATIVNI PROGRAM ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE ZA OBMOČJE OBČINE DOL PRI LJUBLJANI	26
4 PREDSTAVITEV VARIANT	27
4.1 VARIANTA BREZ INVESTICIJE	27
4.2 VARIANTA Z INVESTICIJO	27
5 OPREDELITEV VRSTE INVESTICIJE IN OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV	29
5.1 OPREDELITEV VRSTE INVESTICIJE	29
5.2 OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV	29
6 OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN INVESTICIJE	31
6.1 STROKOVNE PODLAGE ZA PRIPRAVO DIIP IN PREDHODNE IDEJNE REŠITVE IN ŠTUDIJE	31
6.2 TERMINSKI PLAN IZVEDBE PROJEKTA	31
6.3 LOKACIJA PROJEKTA	33
6.4 VARSTVO OKOLJA	35
6.5 ORGANIZACIJA IN KADRI	38
6.6 PREDVIDENI VIRI FINANCIRANJA	39
6.7 EKONOMSKA UPRAVIČENOST PROJEKTA	41

7 UGOTOVITEV SMISELNOSTI IN MOŽNOST NADALJNJE PRIPRAVE INVESTICIJSKE, PROJEKTNE IN DRUGE DOKUMENTACIJE S ČASOVNIM NAČRTOM..... 42

KAZALO SLIK

Slika 1: Površina aglomeracije Zaboršt pri Dolu	12
Slika 2: Opremljenost aglomeracije Zaboršt pri Dolu	13
Slika 3: Lokacija občine v Osrednjeslovenski statistični regiji.....	33
Slika 4: Lokacija naselja Zaboršt pri Dolu.....	34
Slika 5: Organizacijska struktura projekta.....	38

KAZALO TABEL

Tabela 1: Priključenost na čistilne naprave	10
Tabela 2: Opremljenost aglomeracij na območju občine Dol pri Ljubljani	11
Tabela 3: Kazalniki operativnega programa.....	20
Tabela 4: Določitev vrste investicije.....	29
Tabela 5: Investicijska vrednost projekta, stalne cene	29
Tabela 6: Investicijska vrednost projekta, tekoče cene	30
Tabela 7: Okvirni terminski plan izvedbe projekta.....	32
Tabela 8: Predvideni viri financiranja projekta glede na dinamiko izvajanja projekta, tekoče cene	40

1 PODATKI O NOSILCU PROJEKTA, IZDELOVALCU INVESTICIJSKE IN PROJEKTNE DOKUMENTACIJE, SODELUJOČIH PARTNERJIH V PROJEKTU TER UPRAVLJAVCU

1.1 Investitor Občina Dol pri Ljubljani

NAZIV	Občina Dol pri Ljubljani
NASLOV	Dol pri Ljubljani 18
MATIČNA ŠTEVILKA	5874173000
DAVČNA ŠTEVILKA	81226748
ŠIFRA DEJAVNOSTI	84.110
ŠT. TRANSAKCIJSKEGA RAČUNA	SI56 0110 0010 0002 280, UJP
ODGOVORNA OSEBA	Željko Savič, župan

1.2 Upravljavec kanalizacije

NAZIV	JP VOKA SNAGA d.o.o.
NASLOV	Vodovodna cesta 90, 1001 Ljubljana
MATIČNA ŠTEVILKA	5046688000
DAVČNA ŠTEVILKA	64520463
ŠIFRA DEJAVNOSTI	36.000, 37.000, 38.110, 38.210, 38.220, 38.320, 81.300
ŠT. TRANSAKCIJSKEGA RAČUNA	SI56 0310 0100 1701 834, SKB d.d. SI56 0400 1004 9142 226, Nova KBM d.d. SI56 2900 0000 3057 588, UNICREDIT BANKA SLOVENIJA d.d. SI56 0292 2026 1630 723, NLB d.d.
ODGOVORNA OSEBA	David Polutnik, direktor

1.3 Upravljavec čistilne naprave

NAZIV	JUB d.o.o.
NASLOV	Dol pri Ljubljani 28, 1262 Dol pri Ljubljani
MATIČNA ŠTEVILKA	2349736000
DAVČNA ŠTEVILKA	63300265
ŠIFRA DEJAVNOSTI	20.300
ŠT. TRANSAKCIJSKEGA RAČUNA	SI56 0292 3025 6840 232, NLB d.d. SI56 0310 0100 2088 08; SKB d.d. SI56 0400 1004 7827 779; NOVA KBM d.d. SI56 1010 0005 0960 594, Banka Intesa Sanpaolo d.d. SI56 2900 0005 5597 056, UNICREDIT BANKA SLOVENIJA d.d.
ODGOVORNA OSEBA	Sašo Kokalj, predsednik uprave

1.4 Izdelovalec projektne dokumentacije

NAZIV	KONO-B d.o.o.
NASLOV	Grablovičeva ul. 30, 1000 Ljubljana
MATIČNA ŠTEVILKA	1662376000
DAVČNA ŠTEVILKA	28327047
ŠIFRA DEJAVNOSTI	71.112
ŠT. TRANSAKCIJSKEGA RAČUNA	SI56 0313 7108 7553 169, SKB d.d.
ODGOVORNA OSEBA	Kočevar Miha, direktor

1.5 Izdelovalec investicijske dokumentacije

NAZIV	ProSVET, Martina Magajna s.p.
NASLOV	Dilce 40, Dilce, 6230 Postojna
MATIČNA ŠTEVILKA	6679889000
DAVČNA ŠTEVILKA	23051094
ŠIFRA DEJAVNOSTI	70.220
ŠT. TRANSAKCIJSKEGA RAČUNA	SI56 1010 0005 3587 257, Banka Intesa Sanpaolo d.d.
ODGOVORNA OSEBA	Martina Magajna

2 ANALIZA STANJA Z OPISOM RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO

2.1 Analiza stanja na območju Občine Dol pri Ljubljani

Način in oblike izvajanja gospodarske javne službe določa Zakon o gospodarskih javnih službah (ZGJS) (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40). Gospodarska javna služba se lahko v skladu z navedenim Zakonom zagotavlja v naslednjih oblikah:

- režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo,
- v javnem gospodarskem zavodu, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oz. če to ni njihov cilj,
- v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno,
- z dajanjem koncesij osebam zasebnega prava,
- z vlaganjem javnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava, kadar je takšna oblika primernejša od oblik iz prejšnjih alinej.

V nadaljevanju je podana analiza obstoječega stanja odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na območju občine Dol pri Ljubljani, ki je povzeta po dokumentu: Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za območje občine Dol pri Ljubljani, izdelovalca Zavita svetovanje, d.o.o., november 2023.

Na območju občine Dol pri Ljubljani izvajanje gospodarske javne službe na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ureja Odlok o gospodarskih javnih službah v občini Dol pri Ljubljani (Uradni vestnik Občine Dol pri Ljubljani 1/96), v skladu s 233. členom Zakona o varstvu okolja (ZVO-2) (Uradni list RS, št. 44/22 in 18/23 – ZDU-10). Obseg izvajanja te javne službe določa Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22 – ZVO-2). Način odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na območju občine Dol pri Ljubljani določa Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 47/06, 90/07). Naloge te gospodarske javne službe v občini Dol pri Ljubljani izvaja Javno podjetje vodovod kanalizacija SNAGA d.o.o. (JP VOKA SNAGA d.o.o.), z izjemo čistilne naprave Dol, ki jo upravlja koncesionar, podjetje JUB d.o.o.

Na območju občine Dol pri Ljubljani sta dva kanalizacijska sistema: Videm in Dol pri Ljubljani, ki se zaključita z ČN Dol (4.000 PE), ter sistem Podgora, ki se zaključita z ČN Podgora (250 PE). Na območju občine Dol pri Ljubljani ni drugih javnih ali zasebnih kanalizacijskih sistemov. Ostali objekti na območju občine komunalne odpadne vode odvajajo preko pretočnih ali nepretočnih greznic, ali preko že zgrajenih malih individualnih čistilnih naprav. Občina Dol pri Ljubljani v skladu z veljavno zakonodajo zagotavlja praznjenje obstoječih greznic in MKČN z najemom tovrstnih storitev pri podjetju JP VOKA SNAGA d.o.o. vendar so tudi vse navedene količine že zajete v zgornji oceni.

Po podatkih Poročila o delovanju Čistilne naprave Dol za leto 2022 čistilna naprava (ČN Dol) še ni popolnoma zasedena. Trenutno so nanjo priključeni nekateri uporabniki, kot so šola, vrtec, stanovanjski bloki in stanovanjske hiše iz naselij Dol in Videm, ter podjetja Top Dom, Rotoprint in JUB. Družba JUB na ČN Dol odvaja svoje komunalne in tehnološke odpadne vode po kemijskem

predčiščenju ter odpadne vode iz proizvodnje EPS. Preostali uporabniki iz okoliških naselij, pa tudi iz naselij Dol in Videm, bodo priključeni po izgradnji in dokončanju kanalizacijskega omrežja. Od začetka delovanja ČN poteka tudi priključevanje individualnih uporabnikov na območjih, kjer je kanalizacijski sistem že zgrajen. ČN Dol ne prevzema blata iz drugih čistilnih naprav, malih komunalnih čistilnih naprav ali greznic. Družba JUB, ki je solastnik ČN Dol, svojih industrijskih odpadnih voda ne odvaja v javno kanalizacijo, temveč neposredno na ČN Dol (JUB, 2017).

Komunalna čistilna naprava Podgora (ČN Podgora zmogljivost naprave je 250 PE) je zgrajena za mehansko in sekundarno stopnjo čiščenja odpadnih vod. Nastalo odvečno blato pri biološkem čiščenju se odpelje s cisternami v obdelavo na CČN Ljubljana. V letu 2019 je bil učinek čiščenja glede na parameter KPK 96 %, na parameter BPK5 99 %. ČN obratuje skladno.

Tabela 1: Priključenost na čistilne naprave

ČN	Aglomeracija	Št. priključenih PE na ČN
ČN Dol	Zaboršt pri Dolu 2019	4.000
ČN Podgora	Podgora pri Dolskem 2019	343

Vir: Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za območje občine Dol pri Ljubljani, november 2023

Kanalizacijski sistem v naseljih Dol in Videm je ločen za meteorne in komunalne odpadne vode, tako da se na ČN Dol vodijo in čistijo samo komunalne odpadne vode. Meteorne vode se ločeno odvajajo ter ponikajo ali izpuščajo v vodotok Mlinščica. Kanalizacijsko omrežje v občini Dol pri Ljubljani je zgrajeno v naseljih Videm in Dol pri Ljubljani ter vključuje 3,2 km armiranih centrifugiranih poliestrskih cevi. Sistem vsebuje 121 jaškov in se zaključuje na čistilni napravi Dol (ČN Dol).

Čistilna naprava Dol (ČN Dol) je biološka čistilna naprava s skupno zmogljivostjo 4000 populacijskih ekvivalentov (PE). Zgrajena je bila leta 2008, aprila istega leta pa je bil uspešno opravljen tehnični pregled in izdano dovoljenje za poskusno obratovanje. Med poskusnim obratovanjem so bile izvedene prve meritve, katerih rezultati so bili osnova za izdajo uporabnega dovoljenja. Redno delovanje je začelo v začetku maja 2010, ko je bilo izdano uporabno dovoljenje za obratovanje ČN Dol. Junija 2009 je Ministrstvo za okolje in prostor izdalo tudi okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje komunalne čistilne naprave Dol za emisije v vode za 4.000 PE. V OVD so določeni pogoji obratovanja in mejne vrednosti parametrov, ki jih je treba meriti v okviru obratovalnega monitoringa odpadnih vod. Upravljavca čistilne naprave je JUB d.o.o., ki je s pogodbo o upravljanju Čistilne naprave Dol prevzel obveznosti iz koncesijske pogodbe med JUB-H d.d. kot koncesionarjem in Občino Dol kot koncedentom.

ČN Dol je sekvenčna biološka čistilna naprava (SBR) z mehanskim in biološkim odstranjevanjem ogljikovih spojin (sekundarno čiščenje) ter dušikovih in fosforjevih spojin (terciarno čiščenje). Locirana je ob Mlinščici, južno od podjetja JUB.

Komunalna čistilna naprava Podgora pri Dolskem je zgrajena za mehansko in sekundarno stopnjo čiščenja odpadnih vod. Hidravlični sistem meri skupno 0,98 km. Kanalizacijski sistem vključuje 44 jaškov in se zaključuje na čistilni napravi Podgora pri Dolskem (250 PE). Odvečno blato, ki nastane pri biološkem čiščenju, se s cisternami odpelje na obdelavo na CČN Ljubljana.

V občini Dol pri Ljubljani se nahaja več aglomeracij, ki so med drugim prikazane tudi v Atlasu okolja (ARSO, 2023). Iz tega sloja podatkov je razvidno, da se na območju občine Dol pri Ljubljani nahaja devet aglomeracij, katerih opis je podan v spodnji preglednici.

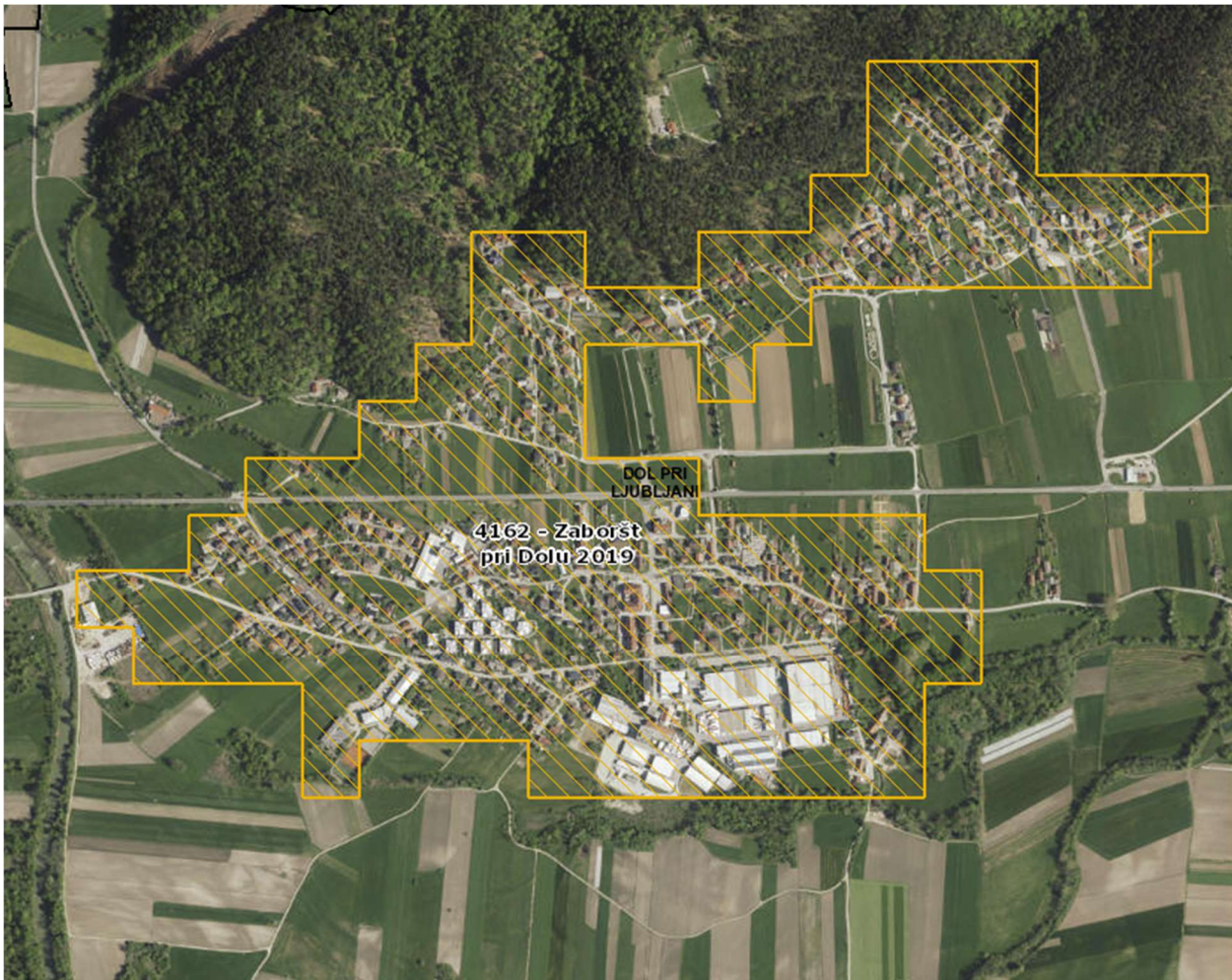
Tabela 2: Opremljenost aglomeracij na območju občine Dol pri Ljubljani

ID	Ime aglomeracije	Naselje	PE*	PE dodatno	PE skupaj	Priključenost na JKO	Priključenost na ČN
4162	Zaboršt pri Dolu	Dol pri Ljubljani, Videm, Zaboršt pri Dolu, Zajelše	1926 119	205	2.131	43,08%	43,08%
4142	Dolsko	Dolsko, Kamnica, Petelinje	846 41	78	924	0,00%	0,00%
4160	Senožeti	Dolsko, Senožeti	822 41	86	908	0,00%	0,00%
4164	Brinje	Beričevo, Brinje	572 33	113	685	0,00%	0,00%
4140	Vinje	Kamnica, Osredke, Petelinje, Vinje	452 9	3	455	0,00%	0,00%
4167	Podgora pri Dolskem	Podgora pri Dolskem	314 21	1	315	46,98%	46,98%
4151	Laze pri Dolskem	Laze pri Dolskem	153 5	10	163	0,00%	0,00%
4168	Kleče pri Dolu	Kleče pri Dolu	114 3	4	118	0,00%	0,00%
4156	Zagorica pri Dolskem	Zagorica pri Dolskem	82 2	3	85	0,00%	0,00%

Vir: Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za območje občine Dol pri Ljubljani, november 2023

Agglomeracija, ki presega velikost 2.000 PE je aglomeracija Zaboršt pri Dolu in predstavlja območje, ki se ureja s predlagano investicijo.

Slika 1: Površina aglomeracije Zaboršt pri Dolu

Vir: Atlas okolja, 23.5.2024

Slika 2: Opremljenost aglomeracije Zaboršt pri Dolu

Vir: PISO, 23.5.2024

2.2 Razlogi za investicijsko namero

Republika Slovenija je prenovila področno zakonodajo in sprejela prenovljen nacionalni Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (Vlada RS, 2020), s čimer je prišlo do znatnih sprememb predvsem pri območjih aglomeracij. Na območju občine Dol pri Ljubljani je tako, kot že predstavljeno v predhodni tabeli, opredeljenih devet aglomeracij:

- 1 aglomeracija večja od 2.000 PE in manjše od 10.000 PE (Zaboršt pri Dolu – ID 4162),
- 3 aglomeracije večje od 500 PE in manjše od 2.000PE (Brinje – ID 4164; Senožeti – ID 4160; Dolsko – ID 4142) in
- 5 aglomeracij manjših od 500 PE (Vinje – ID 4140; Podgora pri Dolskem – ID 4167; Kleče pri Dolu – ID 4168; Laze pri Dolskem – ID 4151; Zagorica pri Dolskem – ID 4156).

Zaradi povečanja skupne obremenitve aglomeracije iz predhodnega operativnega programa ID 4162 ZABORŠT PRI DOLU (po predhodnem operativnem programu 1.858 PE) doseže aglomeracija ID 4162 Zaboršt pri Dolu 2019 (2.131 PE) velikostni razred 2.000 PE.

Danes je le del aglomeracije Zaboršt pri Dolu opremljen z javnim kanalizacijskim omrežjem, ki se zaključuje z ustrezno čistilno napravo in posledično aglomeracija ne izpolnjuje zahtev glede opremljenosti.

2.2.1 Učinki projekta

Projekt bo imel poleg doseganja cilja ustrezne opremljenosti aglomeracije tudi več pozitivnih učinkov na sledečih področjih:

– **Pozitiven učinek na gospodarsko rast, krepitev razvojne specializacije in na konkurenčnost regije**

Gradnja kanalizacije lahko ima številne pozitivne učinke na gospodarsko rast, krepitev razvojne specializacije ter konkurenčnost regije. S tem projektom se izboljšuje infrastruktura, kar omogoča boljše pogoje za razvoj gospodarstva in podjetništva. Spodaj je podrobnejši opis pozitivnih učinkov gradnje kanalizacije na gospodarsko rast, razvojno specializacijo in konkurenčnost regije:

Gospodarska rast: Gradnja kanalizacije omogoča večjo učinkovitost in produktivnost gospodarskih dejavnosti v regiji. S tem se ustvarjajo pogoji za povečanje proizvodnje in storitev, kar posledično vodi v povečanje bruto domačega proizvoda (BDP) regije. Boljša infrastruktura pripomore k privabljanju novih naložb in ustvarjanju delovnih mest, kar dodatno spodbuja gospodarsko rast.

Krepitev razvojne specializacije: Gradnja kanalizacije omogoča boljšo osnovno infrastrukturo za razvoj različnih sektorjev gospodarstva. Na primer, po gradnji kanalizacije se lahko olajša razvoj industrijskih con, trgovskih območij ali turističnih središč. To omogoča regiji, da se usmeri v specifične dejavnosti, v katerih ima konkurenčne prednosti, kar pripomore k specializaciji in povečanju učinkovitosti poslovanja.

Konkurenčnost regije: Boljša infrastruktura, kot je kanalizacija, povečuje privlačnost regije za podjetja in investitorje. Podjetja lahko izkoristijo boljše pogoje poslovanja, kot so zanesljiva oskrba z vodo in odvajanje odpadnih vod, kar povečuje njihovo konkurenčnost na trgu. Posledično se lahko regija postavi v boljši položaj v primerjavi z drugimi regijami, kar prispeva k njeni dolgoročni stabilnosti in rasti.

Podporno okolje za podjetništvo: Gradnja kanalizacije lahko prispeva k vzpostavitvi podpornega okolja za podjetništvo. S tem se ustvarjajo pogoji, ki podjetjem omogočajo lažji dostop do virov, kot so voda in energija, ter boljše pogoje za izvajanje njihovih dejavnosti. To spodbuja nastanek novih podjetij in inovativnih podjetniških idej v regiji.

Spodbujanje podjetniške miselnosti in usposobljenosti: Gradnja kanalizacije lahko služi tudi kot spodbuda za razvoj podjetniške miselnosti in usposobljenosti v regiji. Z večjo infrastrukturno razvitostjo se ustvarjajo priložnosti za razvoj novih poslovnih modelov in tehnoloških inovacij, kar spodbuja podjetništvo in ustvarjanje dodane vrednosti v gospodarstvu.

Uvajanje digitalizacije: Gradnja kanalizacije lahko služi kot priložnost za uvajanje digitalizacije v upravljanju infrastrukture. S sodobnimi digitalnimi rešitvami je mogoče optimizirati delovanje sistema odvajanja in čiščenja odpadnih vod, kar vodi v bolj učinkovito in trajnostno upravljanje ter zmanjšuje stroške obratovanja.

Skupaj lahko gradnja kanalizacije pomembno prispeva k gospodarski rasti, razvojni specializaciji in konkurenčnosti regije, hkrati pa spodbuja podjetništvo, inovacije ter uvajanje digitalizacije, kar ustvarja trajnostne temelje za razvoj regije v prihodnosti.

– Pozitiven učinek na dvig kakovosti življenja in razvoja človeškega potenciala

Gradnja kanalizacije ima številne pozitivne učinke na dvig kakovosti življenja in razvoj človeškega potenciala v skupnosti. Ta projekt ima pomemben vpliv na razvoj človeškega potenciala na več področjih:

Zaposlitvene možnosti: Gradnja kanalizacije ustvarja nova delovna mesta, kar povečuje zaposlitvene možnosti v lokalni skupnosti. To omogoča priložnosti za različne kategorije delovno aktivnih, vključno z mladimi, ki tako dobijo priložnost za vstop na trg dela.

Usposabljanja in izobraževanja: Projekt omogoča tudi usposabljanje in izobraževanje lokalnega prebivalstva za različna dela v zvezi z gradnjo in vzdrževanjem kanalizacijskega sistema. To prispeva k dvigu kompetenc zaposlenih in drugih oseb, vključno z digitalnimi kompetencami, kar je ključno v sodobni družbi.

Socialna vključenost: Gradnja kanalizacije je pomemben korak k izboljšanju socialne vključenosti, še posebej ranljivih skupin, kot so invalidi, manjšine, Romi in drugi. Projekt se osredotoča na zagotavljanje enakosti dostopa do infrastrukture in storitev za vse prebivalce, ne glede na njihov socialni status ali pripadnost določeni skupini.

Socialno podjetništvo: Projekt spodbuja tudi razvoj socialnega podjetništva v skupnosti, kar lahko ustvari dodatne priložnosti za zaposlitev in vključevanje ranljivih skupin. Vključevanje nevladnih organizacij (NVO) pri teh vsebinah je ključno za zagotavljanje učinkovitega in trajnostnega razvoja skupnosti.

S temi pristopi projekt kanalizacije ne le izboljšuje infrastrukturo, ampak tudi krepi človeški potencial skupnosti, saj omogoča trajnostni razvoj, socialno vključenost in ustvarja nove priložnosti za prebivalce.

Gradnja kanalizacije neposredno vpliva na *izboljšanje kakovosti življenja* prebivalcev v skupnosti. Zagotavlja čisto in varno okolje, zmanjšuje tveganje za bolezni ter izboljšuje splošno zdravje in počutje prebivalcev.

Poleg tega omogoča dostop do različnih storitev, kot so zdravstvene, kulturne, in športne dejavnosti. Z vzpostavitvijo infrastrukture za odvajanje odpadnih voda se zmanjšuje onesnaženost okolja in povečuje možnost za razvoj turizma ter rekreacijskih dejavnosti ob vodnih virih.

Skupaj s tem se povečuje tudi splošna dostopnost do kulturnih vsebin in storitev, kar spodbuja kreativnost, izobraževanje in družbeno angažiranost prebivalcev.

V celoti gledano, gradnja kanalizacije ne le izboljšuje infrastrukturo in okolje, ampak tudi spodbuja trajnostni razvoj skupnosti ter prispeva k dvigu kakovosti življenja in razvoju človeškega potenciala v regiji.

– Pozitiven vpliv na okolje, ob upoštevanju zelenega prehoda

Pri oblikovanju in izvedbi projekta bodo upoštevani relevantni omilitveni ukrepi v največji možni meri. Kot je že navedeno v Programu evropske kohezijske politike v obdobju 2021 – 2027 v Sloveniji (sprejeta verzija 12.12.2022, različica 1.2) v okviru specifičnega cilja RSO2.5. Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri, predvideni ukrepi iz naslova odvajanja in čiščenja po svoji naravi nimajo bistvenega škodljivega vpliva na katerega koli od šestih okoljskih ciljev DNSH (Da se ne škoduje bistveno - Do No Significant Harm).

Osnovna ideja DNSH je, da nobena gospodarska dejavnost, ki se šteje za trajnostno, ne sme povzročati bistvene škode kateremu koli od šestih okoljskih ciljev, ki jih določa taksonomija EU:

1. Blažitev podnebnih sprememb
2. Prilagajanje na podnebne spremembe
3. Trajnostna uporaba in varstvo vodnih in morskih virov
4. Prehod na krožno gospodarstvo
5. Preprečevanje in nadzor onesnaževanja
6. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov

Dejavnost mora izpolnjevati DNSH merila za vse te cilje, da bi bila priznana kot trajnostna v skladu z EU taksonomijo. Na primer, če dejavnost prispeva k blažitvi podnebnih sprememb, vendar hkrati povzroča znatno škodo biotski raznovrstnosti, se ne šteje za skladno z načelom DNSH in torej ne more biti kategorizirana kot trajnostna.

Cilj DNSH je zagotoviti, da trajnostne dejavnosti resnično prispevajo k celoviti trajnosti in ne povzročajo škode v drugih okoljskih področjih. To načelo pomaga usmerjati naložbe v dejavnosti, ki imajo pozitiven neto učinek na okolje.

V povezavi z Merili za izbor operacij v okviru programa evropske kohezijske politike v obdobju 201 – 2027 v Sloveniji (Minsitrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, februar 2024) se bo že v fazi projektiranja sledilo zapisanim merilom.

– Izboljšanje mobilnosti in regionalne povezljivosti

Projekt gradnje kanalizacije predstavlja pomemben korak k izboljšanju kakovosti življenja v regiji. Z vzpostavitvijo sodobnega kanalizacijskega sistema se bodo izboljšali higienski pogoji in splošno zdravstveno stanje prebivalcev, kar je ključno za razvoj urbanih in podeželskih območij.

Ena od koristi tega projekta je, da omogoča nadaljnji razvoj infrastrukture, ki podpira trajnostno mobilnost. Z izboljšanjem osnovne infrastrukture, kot je kanalizacija, se odpirajo možnosti za dodatne projekte, ki neposredno vplivajo na mobilnost, kot so gradnja kolesarskih stez, pešpoti in javnega prevoza. Te izboljšave lahko zmanjšajo odvisnost od individualnih prevoznih sredstev, kar pripomore k zmanjšanju prometnih zastojev in onesnaževanja okolja.

Z izboljšano dostopnostjo do urbanih središč bo olajšan dostop do delovnih mest, izobraževalnih ustanov, zdravstvenih storitev in drugih pomembnih institucij, kar bo povečalo kakovost življenja prebivalcev regije. Krepitev prometne povezanosti med urbanih središči in podeželjem bo spodbudila gospodarski razvoj v celotni regiji, saj bo omogočila učinkovitejšo oskrbo s surovinami in dostop do trgov.

Na kratko, projekt gradnje kanalizacije ni zgolj infrastrukturni projekt, temveč pomemben dejavnik pri oblikovanju trajnostne, povezane in mobilne regije, ki omogoča boljše življenjske pogoje za vse njene prebivalce.

– Sinergijski učinek in komplementarnost z drugimi projekti

Projekt gradnje kanalizacije je zasnovan tako, da se tesno povezuje in dopolnjuje s prejšnjimi infrastrukturnimi projekti v regiji. Ta sinergija omogoča optimalno izkoriščanje obstoječih zmogljivosti in infrastrukture, hkrati pa prinaša nove izboljšave in nadgradnje, ki jih pretekli projekti niso v celoti pokrili.

Nadgradnja preteklih projektov se odraža v več ključnih vidikih:

- Širitev pokritosti: Nov kanalizacijski sistem bo razširil pokritost na območja, ki doslej niso bila vključena v prejšnje projekte. S tem se bo zagotovilo celovito in enotno ravnanje z odpadnimi vodami na širšem območju obravnavane aglomeracije Zaboršt pri Dolu, kar bo prispevalo k boljši kakovosti življenja prebivalcev in zaščiti okolja.
- Izboljšanje zmogljivosti: Projekt vključuje povečanje zmogljivosti obstoječih kanalizacijskih sistemov, kar bo omogočilo bolj učinkovito ravnanje z odpadnimi vodami, zmanjšalo tveganje za preobremenitev sistemov ter izboljšalo njihovo odpornost na ekstremne vremenske razmere.
- Inovativne tehnologije: Vključitev novih tehnologij in praks v sistem ravnanja z odpadnimi vodami, ki niso bile prisotne v prejšnjih projektih, bo omogočila boljše upravljanje, večjo učinkovitost in trajnostnost sistema. To vključuje napredne metode čiščenja vode in boljšo energetske učinkovitost.
- Okoljska zaščita: Projekt bo imel dodatne okoljske ukrepe, kot so izboljšane metode čiščenja in ponovna uporaba vode, ki bodo zmanjšale negativne vplive na okolje in prispevale k trajnostnemu upravljanju vodnih virov.
- Socialno-gospodarski učinki: Poleg izboljšanja življenjskih pogojev za prebivalce bo projekt spodbujal lokalno gospodarstvo z ustvarjanjem novih delovnih mest med gradnjo in vzdrževanjem sistema ter privabljanjem novih naložb v regijo.

Sinergijski učinki z drugimi projekti regije v okviru Dogovora za razvoj regije in njihovo izvajanje v prihodnje:

- Projekt gradnje kanalizacije je zasnovan kot del širšega razvojnega načrta, ki vključuje več povezanih infrastrukturnih projektov v regiji. Skupaj ti projekti tvorijo celovito strategijo za trajnostni razvoj, izboljšanje kakovosti bivanja in gospodarski napredek regije.
- Integracija z drugimi infrastrukturnimi projekti: Projekt se bo usklajeval z drugimi regionalnimi projekti, kot so posodobitev cestne in energetske infrastrukture, kar bo omogočilo boljšo povezanost in učinkovitost celotnega sistema.
- Podpora regionalnim razvojnim ciljem: Gradnja kanalizacije bo prispevala k doseganju strateških ciljev regijskega razvoja, kot so izboljšanje okoljske trajnosti, krepitev gospodarske konkurenčnosti in spodbujanje socialne kohezije.
- Krepitev regionalne identitete: S sinergijskim pristopom bodo različni projekti medsebojno podpirali in krepili regijsko identiteto ter skupno prizadevanje za trajnostni razvoj.

Projekt gradnje kanalizacije tako ne le da nadgrajuje pretekle projekte, ampak tudi ustvarja nove priložnosti in izboljšuje sinergijo med različnimi pobudami v regiji, kar bo dolgoročno prispevalo k trajnostnemu in uravnoteženemu razvoju.

– **Sodelovanje znotraj in med regijami**

Projekt gradnje kanalizacije bo imel celovit učinek na celotno regijo, saj bo izboljšal infrastrukturo in povezanost med urbanimi in podeželskimi območji. Sodelovanje med občinami bo spodbujeno, kar bo krepilo medobčinsko povezovanje in skupne rešitve. Mreženje strokovnjakov in izvajalcev bo okrepilo regijsko znanje in kompetence. Gospodarsko sodelovanje bo povečano s priložnostmi za lokalna podjetja in delovno silo, kar bo spodbudilo gospodarski razvoj. Izboljšana infrastruktura bo privabila nove investicije in poslovne priložnosti. Družbena kohezija bo okrepljena z izboljšano kakovostjo življenja prebivalcev. Okoljski trajnostni učinki bodo doseženi z boljšim upravljanjem z vodnimi viri in povečano okoljsko ozaveščenostjo. Projekt bo tako prispeval k trajnostnemu razvoju in povezanosti regije.

Projekt gradnje kanalizacije povezuje več regij, saj vzpostavlja kanalizacijsko omrežje, katerega učinki presegajo občinske in regionalne meje. Ta povezovalni pristop omogoča boljše upravljanje z vodnimi viri, skupno reševanje infrastrukturnih izzivov ter spodbujanje sodelovanja med različnimi regijami. Poleg izboljšanja sanitarnih pogojev in zaščite okolja projekt prispeva k gospodarski rasti in socialni koheziji v širšem prostoru. Z nadgradnjo in povezovanjem obstoječih sistemov ustvarja trajnostno omrežje, ki povečuje kvaliteto življenja in odpornost na okoljske spremembe za vse vključene regije.

Projekt gradnje kanalizacije prispeva k čezmejnemu sodelovanju, saj vzpostavlja infrastrukturo, ki povezuje regije preko nacionalnih meja. S tem projektom se omogoča skupno reševanje okoljskih izzivov, kot so upravljanje z vodnimi viri in zmanjšanje onesnaženja, kar krepi sodelovanje med sosednjimi državami.

– **Skladen prostorski razvoj regij**

Projekt gradnje kanalizacije bistveno prispeva k kakovosti prostorskega razvoja naselij in krajine ter k razvoju podeželja. S skrbno načrtovano umestitvijo v prostor v skladu z načeli trajnostne izrabe prostora, projekt zagotavlja učinkovito in okolju prijazno infrastrukturo, ki zmanjšuje vpliv na naravno okolje in spodbuja ohranjanje krajinske vrednosti.

Kakovost prostorskega razvoja naselij in krajine:

- Projekt prispeva k urejenemu prostorskemu razvoju z izboljšanjem osnovne infrastrukture, kar omogoča skladnejšo rast in razvoj naselij.
- Ohranitev in izboljšanje krajinske vrednosti se doseže z integracijo sodobnih tehnologij, ki zmanjšujejo okoljski odtis in izboljšujejo estetsko vrednost prostora.

Razvoj podeželja:

- Izgradnja kanalizacije na podeželju izboljšuje sanitarne pogoje, kar vodi v boljše življenjske pogoje in prispeva k zadržanju prebivalstva na podeželju.
- Projekt spodbuja gospodarski razvoj podeželja z ustvarjanjem novih delovnih mest in privabljanjem naložb, ki temeljijo na izboljšani infrastrukturi.

Trajnostna umestitev v prostor:

- Projekt je skrbno načrtovan v skladu z načeli trajnostne rabe prostora, kar pomeni minimalen vpliv na naravno okolje in optimalno izrabo obstoječih zmogljivosti.
- Uporaba inovativnih rešitev za čiščenje odpadnih voda prispeva k ohranjanju vodnih virov in zmanjšanju onesnaženja, kar je ključno za trajnostni razvoj prostora.

Izboljšanje bivanjskih in delovnih pogojev:

- V urbanih središčih projekt izboljšuje kakovost življenja z zmanjšanjem onesnaženja in izboljšanjem sanitarnih razmer, kar vpliva na zdravje prebivalcev in splošno dobro počutje.
- Na podeželju projekt omogoča boljše bivanjske pogoje in hkrati izboljšuje pogoje za kmetijsko in drugo gospodarsko dejavnost, kar povečuje produktivnost in kakovost življenja.

Povezovanje urbanih in ruralnih območij:

- Projekt krepi povezave med urbani središči in podeželjem, kar omogoča enakomeren razvoj celotne regije in zmanjšuje razvojne razlike.
- Integracija kanalizacijskega sistema v širši prostorski načrt spodbuja sodelovanje med različnimi deležniki in zagotavlja celostno reševanje okoljskih in infrastrukturnih izzivov.

S temi ukrepi projekt gradnje kanalizacije celovito prispeva k trajnostnemu prostorskemu razvoju, izboljšanju kakovosti življenja in delovnih pogojev ter ohranjanju in izboljšanju naravne in kulturne krajine.

– **Trajnostni učinek projekta glede na vložena finančna sredstva**

Po zaključku obdobja financiranja projekt gradnje kanalizacije prinaša številne trajnostne učinke, ki bodo dolgoročno izboljšali kakovost življenja prebivalcev in zaščitili okolje. Sodobna in učinkovita kanalizacijska infrastruktura zagotavlja stalno zmanjševanje onesnaženja vodnih virov, kar pozitivno vpliva na zdravje prebivalstva in ohranjanje naravnih ekosistemov. Z izboljšanimi sanitarnimi pogoji se zmanjšuje tveganje za bolezni, povezane z onesnaženo vodo, kar vodi v nižje stroške zdravstvenega varstva in boljše splošno zdravstveno stanje prebivalcev.

Poleg okoljskih koristi projekt prinaša tudi gospodarske prednosti. Zmanjšanje onesnaženja in izboljšanje kakovosti vode povečuje privlačnost območja za investicije in razvoj turizma, kar spodbuja lokalno gospodarstvo in ustvarjanje novih delovnih mest. Projekt prav tako prispeva k večji energetske učinkovitosti in uporabi obnovljivih virov energije v procesih čiščenja odpadnih voda, kar zmanjšuje obratovalne stroške in vpliv na okolje.

Socialni učinki projekta se kažejo v izboljšanju kakovosti življenja in večji socialni koheziji, saj enakomerna dostopnost do kakovostne infrastrukture prispeva k zmanjševanju neenakosti med urbani in podeželskimi območji. Z vključevanjem lokalnih skupnosti v načrtovanje in upravljanje projekta se krepi občutek pripadnosti in odgovornosti za okolje, kar spodbuja trajnostne prakse v vsakdanjem življenju.

V zaključku je treba poudariti, da so finančna vlaganja v gradnjo kanalizacije naložba v prihodnost, ki prinaša številne trajnostne koristi za družbo, okolje in gospodarstvo. Kljub začetnim stroškom se ti projekti izkažejo za dolgoročno donosne, saj omogočajo trajnostni razvoj in izboljšujejo kakovost življenja za prihodnje generacije.

3 OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJE TER PREVERITEV USKLAJENOSTI Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI

3.1 Namen in cilji investicije

Namen projekta je urediti odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz objektov v aglomeraciji Zaboršt pri Dolu.

Cilj projekta je odprava neskladij v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE v skladu z Direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS) za področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

S projektom bodo doseženi kazalniki, ki so zapisani v Programu evropske kohezijske politike v obdobju 2021 – 2027 v Sloveniji (sprejeta verzija 12.12.2022, različica 1.2) v okviru specifičnega cilja RSO2.5. Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri (Kohezijski sklad):

Tabela 3: Kazalniki operativnega programa

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Identifikator	Kazalnik	Merska enota
Kazalniki učinka					
3	RSO2.5	Kohezijski sklad	RCO31	Dolžina novih ali nadgrajenih cevi v javnem omrežju za zbiranje odpadne vode	km
3	RSO2.5	Kohezijski sklad	RCO32	Nova ali nadgrajena zmogljivost za čiščenje odpadne vode	PE
Kazalniki rezultatov					
3	RSO2.5	Kohezijski sklad	RRC42	Prebivalci, priključeni vsaj na sekundarno javno omrežje za čiščenje odpadne vode	osebe

3.2 Skladnost z dokumenti s področja regionalnega razvoja

3.2.1 Regionalni razvojni program

Projekt je bil prepoznan kot projekt, ki bo pripomogel k ohranjenemu okolju in bil zato uvrščen v Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije 2021-2027.

Dokument ima postavljene tri prioritete:

- Prioriteta 1: Ustvarjalna regija priložnosti

- Prioriteta 2: Pametna regija po meri ljudi
- Prioriteta 3: Zelena regija trajnostnih rešitev

V sklopu tretje prioritete je opredeljen tudi program: Oskrba s pitno vodo, odvajanje odpadnih voda, ravnanje z odpadki znotraj katerega je umeščen tudi predmetni projekt.

Razvojni cilji regije so:

- Zelena regija, ki spodbuja inovativnost, kreativnost in razvoj novih tehnologij

Regija bo usmerjena v razvoj inovativnega, na znanju temelječega gospodarstva, ki omogoča mednarodno primerljivost, konkurenčnost in visoko kakovost življenja. Z zavedanjem o podnebnih spremembah in omejitvah naravnih virov ter trenutnim linearnim sistemom porabe in proizvodnje bo uresničevala prehod v krožno gospodarstvo, ki je ključno za doseganje celovitega trajnostnega razvoja. Zagotavljanje visoke dodane vrednosti podjetij bo podprto z aplikativnim raziskovanjem, spodbujanjem kreativnosti in krepitvijo lastnega produktnega razvoja z uporabo novih tehnologij.

Mednarodno uveljavljena regija poslovnih priložnosti in zelenih naložb Regija bo okrepila aktivnosti za mednarodno povezovanje in utrdila svoje konkurenčne prednosti kot metropolitanska regija. S svojimi dejavnostmi in povezovanjem si bo prizadevala povečati poslovno aktivnost, izvozno naravnost in tehnološke zmogljivosti podjetij ter jih spodbuditi k razvojnemu prestrukturiranju in internacionalizaciji poslovanja. Regija bo ustvarila pogoje za spodbujanje zelenih naložb in večanje investicij v raziskovalno-razvojne dejavnosti, zato da visoko izobražena delovna sila v regiji postane kreator novih globalnih produktov.

- Bolje povezana regija

Regija bo razvoj temeljila na povezovanju sistemov in deležnikov, ki so ključni za prehod v trajnosten razvoj. Predvsem je treba na področju mobilnosti povezati obstoječe sisteme mobilnosti, izboljšati konkurenčnost javnega prevoza ter načrtovanje mobilnosti povezati s prostorskim in razvojnim načrtovanjem. Ključen pomen imajo izboljšave in razvoj železniškega omrežja za potrebe regije in delovanja koridorjev TEN-T. Na področju digitalizacije bo poudarek na pokrivanju belih lis širokopasovnega omrežja in pametnemu povezovanju elektroenergetskega omrežja. Za uspešno realizacijo ciljev razvoja regije je bistveno tudi povezovanje in sodelovanje ključnih deležnikov v regiji.

- Regija, ki utrjuje kvaliteto življenja

Regija bo krepila visoko kvaliteto življenja prek gospodarske in družbene učinkovitosti za izboljšanje življenjskega standarda prebivalcev, zaposlovanja za izzive trga dela prihodnosti, zdravja in izobraževanja. Spodbujala bo visoko kakovost na področju socialnih storitev in odgovoren pristop k reševanju stanovanjske problematike.

- Regija, ki zagotavlja uresničevanje pobud lokalnega okolja

Regija bo spodbujala družbeno odgovorno aktivacijo endogenih potencialov regije z namenom trajnostnega razvoja in ohranjanja naravnih danosti, vitalnosti mestnih in podeželskih območij. S socialnimi inovacijami bo krepila zaposlitvene možnosti in delovno aktivnost lokalnih prebivalcev ter pogoje za povezovanje turizma in kulturne dediščine.

Projekt je skladen s pametno specializacijo regije – Inovativna, na znanju temelječa regija, ki se aktivno odziva na izzive sodobnega časa: podnebne spremembe, demografski razvoj,

digitalizacija, nove tehnologije, trajnostna mobilnost, učinkovita raba energije, samooskrba, zelena infrastruktura in ekološko kmetijstvo.

Gradnja kanalizacije bo podpirala razvoj regije z uporabo trajnostnih tehnologij in recikliranjem odpadnih voda, kar bo prispevalo k prehodu v krožno gospodarstvo. Z vključevanjem lokalnih podjetij in raziskovalnih institucij bo projekt spodbujal inovacije in krepil regionalno raziskovalno zmogljivost. Uporaba pametnih sistemov za nadzor in upravljanje bo povečala učinkovitost in zmanjšala okoljske vplive. Projekt bo izboljšal kakovost življenja z zmanjšanjem zdravstvenih tveganj in izboljšanjem bivalnih razmer. Vključevanje lokalnih skupnosti bo spodbujalo družbeno odgovornost in varovanje naravnih virov.

3.3 Skladnost s programskimi dokumenti Vlade RS oziroma posameznih ministrstev

3.3.1 Strategija razvoja Slovenije do 2030

Vlada je 7. decembra 2017 sprejela Strategijo razvoja Slovenije 2030, krovni razvojni okvir države, ki v ospredje postavlja kakovost življenja za vse. S petimi strateškimi usmeritvami in dvanajstimi medsebojno povezanimi razvojnimi cilji postavlja nove dolgoročne razvojne temelje Slovenije, z vključevanjem ciljev trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov pa Slovenijo uvršča med države, ki so prepoznale pomen globalne odgovornosti do okolja in družbe.

Strateške usmeritve države za doseganje kakovostnega življenja so:

- vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba,
- učenje za in skozi vse življenje,
- visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse,
- ohranjeno zdravo naravno okolje in
- visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja.

Projekt prispeva k strateški usmeritvi ohranjeno zdravo in naravno okolje, kjer se želi doseči izboljšanje stanja okolja in zagotavljati kakovostne in stroškovno učinkovite javne storitve na področju varstva okolja (kakovost voda, ravnanje z odpadki, dostop do kakovostne pitne vode, kakovost zraka in tal).

3.3.2 Strategija pametne specializacije 2030 (S5)

V programskem obdobju 2021-2027 si je nova Strategija pametne specializacije v Sloveniji kot cilj postavila zeleni prehod, ki ga razumemo kot »inovativna, nizkoogljična, digitalna in na znanju temelječa preobrazba gospodarstva in družbe«. S tem pametna specializacija dobiva trajnostni značaj in se uveljavlja pod kratico S5.

Strateški cilj S5 je zeleni prehod, ki ga razumemo kot »inovativna, nizkoogljična, digitalna in na znanju temelječa preobrazba gospodarstva in družbe«.

Prednostna področja S5 so:

1. Pametna mesta in skupnosti ter Horizontalna mreža informacijsko-komunikacijskih tehnologij
2. Zdravje – medicina
3. Pametne stavbe in dom z lesno verigo
4. Trajnostna pridelava hrane
5. Mreže za prehod v krožno gospodarstvo
6. Trajnostni turizem
7. Mobilnost
8. Tovarne prihodnosti
9. Materiali kot končni produkti

Projekt gradnje kanalizacije je popolnoma skladen s strategijo pametne specializacije za Slovenijo, saj se povezuje z več ključnimi prednostnimi področji. Kot infrastrukturni projekt prispeva k trajnostnemu razvoju in varstvu okolja, hkrati pa podpira inovacije in gospodarsko rast na področju trajnostne rabe virov in varovanja vodnih virov. Z izboljšanjem sanitarnih pogojev in podporo turističnemu sektorju krepi tudi sektor zdravja in medicinske tehnologije ter kulturo in turizem. Projekt pametno povezuje urbana in ruralna območja ter spodbuja socialno vključenost in trajnostni razvoj mest in skupnosti. S svojim holističnim pristopom k izboljšanju infrastrukture pomembno prispeva k uresničevanju ključnih ciljev strategije pametne specializacije za Slovenijo.

3.3.3 Nacionalni podnebni energetska načrt

Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt (NEPN) je akcijsko strateški dokument, ki ga je skladno z Uredbo EU 2018/1999 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov dolžna sprejeti vsaka država članica EU. Omenjeni dokument je sprejela Vlada RS 27. februarja 2020.

NEPN za obdobje do leta 2030 (s pogledom do 2040) določa cilje, politike in ukrepe na petih razsežnostih energetske unije:

1. Razogljičenje (emisije TGP in OVE).
2. Energetska učinkovitost.
3. Energetska varnost.
4. Notranji trg.
5. Raziskave, inovacije in konkurenčnost.

Ključni cilji NEPN so:

1. Dekarbonizacija: blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje
2. Dekarbonizacija: obnovljivi viri energije
3. Učinkovita raba energije
4. Energetska varnost in Notranji trg energije
5. Raziskave, inovacije in konkurenčnost

Projekt gradnje kanalizacije je v skladu s Podnebnim energetskega načrta Slovenije, saj prispeva k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov z učinkovitim ravnanjem z odpadnimi vodami in preprečevanjem onesnaževanja okolja. S postavitvijo infrastrukture za čiščenje odpadnih voda projekt spodbuja uporabo obnovljivih virov energije ter povečuje energetske učinkovitost. Poleg tega omogoča trajnostno upravljanje z viri in varstvo okolja ter prispeva k uresničevanju ciljev energetskega prehoda in zmanjšanja ogljičnega odtisa Slovenije. Projekt gradnje kanalizacije je ključen del celostnega pristopa k trajnostnemu razvoju družbe v skladu z zavezami Podnebnega energetskega načrta.

3.3.4 Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021 – 2027 v Sloveniji

Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021 – 2027 v Sloveniji je načrtovan v okviru enega Programa in vključuje štiri sklade: Kohezijski sklad, Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad plus in Sklad za pravični prehod.

Program zajema 10 prednostnih nalog:

- Prednostna naloga 1: Inovacijska družba znanja
- Prednostna naloga 2: Digitalna povezanost
- **Prednostna naloga 3: Zelena preobrazba za podnebno nevtralnost**
- Prednostna naloga 4: Trajnostna urbana mobilnost
- Prednostna naloga 5: Trajnostna (čez)regionalna mobilnost in povezanost
- Prednostna naloga 6: Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela
- Prednostna naloga 7: Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost
- Prednostna naloga 8: Trajnostna turizem in kultura
- Prednostna naloga 9: Trajnostni razvoj lokalnih območij
- Prednostna naloga 10: Prestrukturiranje poremogovnih regij

V okvir prednostne naloge 3 je zapisan specifični cilj **RSO2.5 Spodbujanje dostopa do vode in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri (KS)**.

Za doseg cilja so med drugim načrtovani tudi ukrepi, ki se nanašajo na odpravo neskladij v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE v skladu z Direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS) za področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda: načrtuje se opremljanje aglomeracij, ki ne izpolnjujejo zahtev iz navedene direktive, in sicer v skladu z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki ga je vlada sprejela 17. 9. 2020. Operativni program se nanaša na celotno območje Republike Slovenije in je eden od ključnih izvedbenih aktov za doseganje ciljev na področju varstva voda pred onesnaženjem z odvajanjem komunalne odpadne vode. V okviru ukrepa bodo tako sredstva evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 namenjena za izgradnjo in obnovo še manjkajoče infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v aglomeracijah s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE.

Aglomeracija Zaboršt pri Dolu presega mejno vrednost 2.000 PE, zato predmetni projekt prispeva k specifičnemu cilju RSO2.5.

3.3.5 Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (Vlada RS, 2020)

Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (Vlada RS, 2020) se nanaša na celotno območje Republike Slovenije (RS) in je med ključnimi dokumenti za doseganje ciljev na področju varstva voda pred onesnaženjem z odvajanjem komunalne odpadne vode. Je programski dokument, s katerim se za vsako posamezno aglomeracijo, za katero je v predpisanih rokih treba zagotoviti opremljenost z javno infrastrukturo oz. ob izpolnjevanju predpisanih pogojev opremljenost z drugo ustrezno infrastrukturo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode, podrobneje določijo zahteve v zvezi z odvajanjem in čiščenjem komunalne odpadne vode ter roki za doseganje teh zahtev. Z operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode se podrobneje določijo tudi obveznosti v zvezi z opremljanjem posameznih objektov na območjih zunaj meja aglomeracij, oz. na območjih, ki niso opremljena z javno kanalizacijo in za katera opremljanje z javno kanalizacijo tudi ni predpisano. Z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode se na podlagi analize stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode določijo ukrepi za izpolnjevanje zahtev glede opremljenosti oz. izboljšanje stopnje opremljenosti z infrastrukturo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode (Vlada RS, 2020).

Z izvedenimi spremembami aglomeracij, je zaradi povečanja skupne obremenitve aglomeracije iz predhodnega operativnega programa ID 4162 ZABORŠT PRI DOLU (po predhodnem operativnem programu 1.858 PE) aglomeracija ID 4162 Zaboršt pri Dolu 2019 (2.131 PE) dosegla velikostni razred 2.000 PE. S tem mora biti komunalna odpadna voda, ki vstopa v kanalizacijske sisteme, pred izpustom obdelana v sekundarnem postopku čiščenja ali primerljivem postopku v aglomeracijah z obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE.

Projekt gradnje kanalizacije v aglomeraciji Zaboršt pri Dolu v celoti izpolnjuje predpisane zahteve Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

3.3.6 Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)

Nacionalni program varstva okolja za obdobje 2020-2030 predstavlja strateški dokument, ki določa cilje, usmeritve in ukrepe na področju varstva okolja za desetletno obdobje. NPVO 2030 je ključen instrument za doseganje okoljskih ciljev, kot so ohranjanje biotske raznovrstnosti, zmanjšanje onesnaženja zraka in vode, trajnostno upravljanje z odpadki ter prehod v krožno gospodarstvo.

Izpostavljeni so vodni izzivi za vodno območje Donave in Jadranskega morja, ki navajajo med drugim tudi, da je glavni vir obremenitev vodotokov s hranili in organskimi snovmi spiranje s kmetijskih površin ter izpusti komunalnih in industrijskih odpadnih voda.

Obremenjevanje voda nastaja zaradi vnosov neobdelane komunalne odpadne vode z območij poselitve ali iz komunalnih čistilnih naprav ali zaradi kmetijske dejavnosti, ki na določenih območjih močno obremenjuje okolje.

Za doseganje ciljev Nacionalnega programa varstva okolja za obdobje 2020-2030 se bodo skladno z Zakonom o vodah izvajali ukrepi, določeni v načrtih upravljanja vodnih območij Donave in Jadranskega morja, načrtih zmanjševanja poplavne ogroženosti, načrtih upravljanja z morskim okoljem in operativnimi programi glede oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Projekt gradnje kanalizacije prispeva k Nacionalnemu programu varstva okolja 2020-2030 z zmanjšanjem onesnaženja vodotokov in izboljšanjem kakovosti vode. Sodobni kanalizacijski sistemi preprečujejo izpuste neobdelane komunalne odpadne vode, kar je ključno za ohranjanje biotske raznovrstnosti in trajnostno upravljanje z vodnimi viri. Tako projekt neposredno podpira cilje NPVO 2030 in pomaga pri doseganju okoljskih standardov za vodno območje Donave in Jadranskega morja.

3.3.7 Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za območje občine Dol pri Ljubljani

Občina Dol pri Ljubljani je letu 2023 sprejela Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za območje občine Dol pri Ljubljani.

Z Operativnim programom je občina želela identificirati stanje in potrebne ureditve odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode iz objektov na celotnem območju občine Dol pri Ljubljani. Dokument obravnava nove rešitve odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v poselitvenih območjih (aglomeracijah), za katera je treba zagotoviti odvajanje komunalne odpadne vode v kanalizacijo in čiščenje v čistilni napravi skladno z nacionalnim Operativnim programom in ga nadgrajuje z določitvijo zakonsko dopustnih, tehnično izvedljivih, ekonomsko upravičenih rešitev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v objektih izven aglomeracij. Nadalje prav tako določa roke za izvedbo, odgovorne za izvedbo ter finančne obremenitve občin in lastnikov objektov. Z namenom celovite obravnave območja obeh občin operativni program obsega tudi možne dodatne ukrepe občin na območjih izven aglomeracij, ter zadolžitve lastnikov objektov na teh območjih.

Projekt gradnje kanalizacije v aglomeraciji Zaboršt pri Dolu v celoti sledi ciljem Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za območje občine Dol pri Ljubljani.

4 PREDSTAVITEV VARIANT

4.1 Varianta brez investicije

Različica »brez« investicije predstavlja nezmožnost realizacije projekta Občine Dol pri Ljubljani, kar bi imelo številne negativne posledice. Brez realizacije investicijskega projekta Občina Dol pri Ljubljani ne bi mogla slediti vsem Direktivam, Strategijam in Programom, ki so navedene v predhodnem poglavju in jih določata Slovenija in Evropska unija na področju odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih voda, kar bi lahko privedlo do sankcij in izgube finančnih sredstev.

Glede na dejstvo, da na obravnavanem območju aglomeracije Zaboršt pri Dolu še manjka del kanalizacijskega sistema, ugotavljamo, da je nujno potrebno izvesti projekt izgradnje manjkajočih kanalov ustreznega sistema odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda. V nasprotnem primeru se bo onesnaževanje površinskih voda, kot tudi podtalnice, nadaljevalo, kar bi lahko imelo resne posledice za okolje in zdravje ljudi, saj lahko pride do onesnaženja pitne vode.

Po Zakonu o varstvu okolja morata država in občina v skladu s svojimi pristojnostmi spodbujati dejavnosti varstva okolja, ki preprečujejo in zmanjšujejo obremenjevanje okolja, v okviru katerega spada tudi ureditev odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Izgradnja kanalizacijskega sistema na obravnavanem območju je zato nujno potrebna, saj predstavlja ključno manjkajočo komunalno infrastrukturo, ki bo omogočila varno odvajanje in čiščenje odpadnih voda ter s tem zagotovila ohranjanje okolja in zdravja prebivalcev.

4.2 Varianta z investicijo

Občina je v letu 2023 izdelala Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za območje občine Dol pri Ljubljani, kjer so bile obravnavane tudi variantne rešitve odvajanja in čiščenja odpadne vode za celotno občino.

Glede na geografske značilnosti reliefa, gostoto poselitve, značilnosti obstoječe pozidave in obstoječih načinov odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na območju občine, predvideno namensko rabo prostora in zakonska določila so bile v tem Operativnem programu opredeljene variantne rešitve odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za vsa naselja na območju občine Dol pri Ljubljani. Obravnavane so bile naslednje variante:

- Varianta A – obstoječe javno kanalizacijsko omrežje,
- Varianta B – možno javno kanalizacijsko omrežje,
- Varianta C – možno zasebno kanalizacijsko omrežje,
- Varianta D – tipske male komunalne čistilne naprave,
- Varianta E – nepretočne greznice,
- Varianta F – kmetija z gnojiščem in
- Varianta X – objekti, ki nimajo potrebe po odvajanju komunalne odpadne vode (npr. gospodarski, infrastrukturni objekti ter objekti v katerih komunalne odpadne vode ne nastajajo) ali ne obstajajo več.

Za vsak objekt na območju občine Dol pri Ljubljani je bilo izvedeno preverjanje zakonske dopustnosti, tehnične izvedljivosti in vrednotenje ekonomske učinkovitosti vseh obravnavnih variant. Za vsak objekt je bil na koncu izbran najboljši možni način odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ocenjena vrednost investicije, določen nosilec, ki je zadolžen za realizacijo investicije in opredeljen rok do katerega mora biti investicija realizirana.

Detajlna analiza variant je razvidna v dokumentu Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za območje občine Dol pri Ljubljani, ki je dostopen tudi na občinski spletni strani.

Občina je pristopila k projektiranju kanalizacije na območju aglomeracije Zaboršt pri Dolu, kjer so predvideni investicijski posegi v naseljih Zaboršt in Zajelše, kjer se bo gradilo ca. 4.210 m kanalizacijskega omrežja, črpališče Zaješče in 300 m tlačnega voda. Drugi del zajema dograditev kanalizacije – sistem »OB«, območje južno od Zasavske ceste na relaciji Videm-Dol v dolžini ca. 1.826 m.

Pregledni shemi nameravane investicije sta podani v prilogi DIIP.

Ker bo projekt predmet sofinanciranja z evropskimi sredstvi preko mehanizma Dogovor za razvoj regij, kjer so bila objavljena pravila upravičenosti, je potrebno pri izvedbi projekta upoštevati tudi navedene kriterije.

Projekt mora predstavljati investicijo v izgradnjo manjkajoče infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v aglomeracijah s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2.000 populacijskih ekvivalentov (PE) v skladu z Direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS) za področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

V dogovor za razvoj regij je mogoče vključiti projekte z naslednjimi vsebinami:

1. opremljanje aglomeracij s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2.000 PE v primeru da je zbrana skupna obremenitev v javni kanalizaciji manjša od 98 % in da je skupna obremenitev, ki se zbere z individualnimi sistemi čiščenja (IAS), večja od 2 % skupne obremenitve aglomeracije ali večja od 2.000 PE;
2. izgradnja čistilne naprave ali nadgradnja čistilne naprave, ki zaključuje javno kanalizacijsko omrežje v aglomeraciji s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2.000 PE. Z investicijo se mora povečati učinkovitost čiščenja odpadnih voda na podlagi tehničnih parametrov, kot je manjša vsebnost dušika in fosforja v izpustu odpadnih voda, pri čemer se kot pričakovane vrednosti navedejo standardi evropske direktive o čiščenju komunalne odpadne vode.

5 OPREDELITEV VRSTE INVESTICIJE IN OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV

5.1 Opredelitev vrste investicije

Tabela 4: Določitev vrste investicije

	Investicija v nakup		Adaptacija
X	Novogradnja		Investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev
	Rekonstrukcija		Prodaja in opustitev rabe osnovnih sredstev
Poleg tega pa tudi:			
	Če je podano državno poroštvo		Ali če je vključeno v nacionalni program

Vir: Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16).

5.2 Ocena investicijskih stroškov

Ocena investicijskih stroškov je bila izdelana na podlagi pridobljenih podatkov naročnika in podatkov, ki so javno dostopni na drugih projektih.

Ker izvedba investicije traja več kot eno leto, je bila za izračun investicijske vrednosti po tekočih cenah uporabljena napoved UMAR, ki jo je izdal v februarju 2024 – Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2024. Inflacija za leto 2025 je napovedana v višini 3,1%, za leto 2026 pa 2,1%. Za leto 2027 napoved še ni podana, zato je bila za potrebe določitve investicije po tekočih cenah upoštevana napoved za leto 2026.

Tabela 5: Investicijska vrednost projekta, stalne cene

<i>Stalne cene, maj 2024</i>	
Aktivnosti	Vrednost, EUR, brez DDV
Priprava dokumentacije (projektne, investicijska), služnosti (4%)	183.272
Gradbeno in obrtniška dela	4.581.791
Nadzor (2%)	91.636
Obveščanje javnosti	8.000
Nepredvidena dela (10%)	458.179
Davki	1.171.033
Skupaj	6.493.911

Tabela 6: Investicijska vrednost projekta, tekoče cene

<i>Tekoče cene</i>	
Aktivnosti	Vrednost, EUR
Priprava dokumentacije (projektne, investicijske), služnosti (4%)	189.646
Gradbeno in obrtniška dela	4.843.700
Nadzor (2%)	96.874
Obveščanje javnosti	8.423
Nepredvidena dela (10%)	486.375
Davki	1.237.503
Skupaj	6.862.521

6 OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN INVESTICIJE

6.1 Strokovne podlage za pripravo DIIP in predhodne idejne rešitve in študije

Pri izdelavi DIIP so bile uporabljene osnove in dokumentacija, ki jih je izdelovalec pričujočega dokumenta prejel s strani naročnika in so navedeni tekom celotnega dokumenta po posameznih poglavjih kjer so bili uporabljeni. Prav tako so uporabljeni dostopni podatki, ki sta jih naročnik in izdelovalec DIIP ocenila kot uporabne za njegovo izdelavo.

Vsebina Dokumenta identifikacije investicijskega projekta je skladna z 11. členom Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Ur.l. RS, št. 60/06, 54/10, 27/16).

6.2 Terminski plan izvedbe projekta

Nameravana investicija se je pričela pripravljati že v letu 2023, ko je občina pristopila k izdelavi projektne dokumentacije in se nadaljuje v letu 2024. V letu 2024 se pričakuje izdelava in pridobitev gradbenega dovoljenja in potrebne dokumentacije za pridobitev sofinancerskih sredstev. V letu 2025 sledi izvedba javnega naročila in pričetek gradnje, ki bo trajala vse do leta 2027.

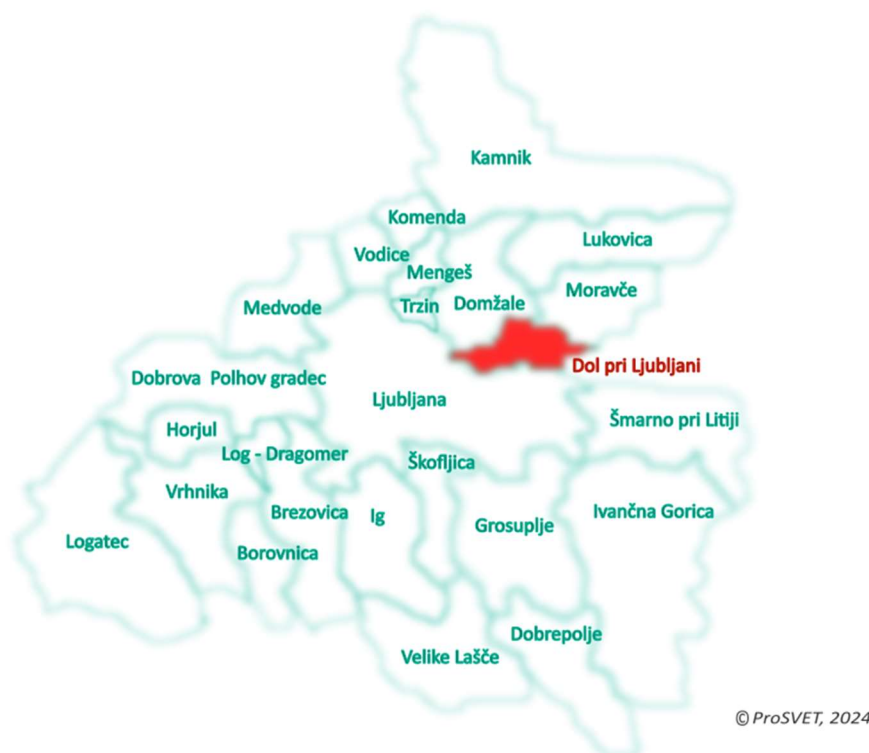
Tabela 7: Okvirni terminski plan izvedbe projekta

Zap. št.	PODROČJE/DOKUMENT		JE	NI	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	(navedejo se št. vseh pridobljenih dokumentov)		PRIDOBLENO/PRIPRAVLJENO									
			DATUM	DATUM, KDAJ PREDVIDOMA BO								
Tehnične zadeve												
1	Investicijska dokumentacija	DIIP	jun.24					x				
		PIZ		okt.24				x				
		IP		dec.24				x				
2	Projektna dokumentacija	DGD		dec.24				x				
		PZI		mar.25					x			
3	Finančna dokumentacija	NRP – Obrazec 3	dec.23				x					
4	Morebitne ostale študije in dokumentacija			dec.24				x				
Upravne zadeve												
1	Dokazila o izvedenem PP ali PVO			dec.24				x				
2	Gradbena dovoljenja			dec.24				x				
3	Javna naročila	Razpisna dokumentacija			mar.25				x			
		Sklep o izbiri izvajalca			maj.25				x			
		Izvajalska pogodba			jun.25				x			
4	Izvedba gradenj								x	x	x	
5	pridobitev upravljalnih dovoljenj										x	x
6	administrativni zaključek operacije											x

6.3 Lokacija projekta

Občina Dol pri Ljubljani leži na skrajnem vzhodu Ljubljanske kotline med Savo in vzpetinami severno od ceste Ljubljana – Litija. Občina Dol pri Ljubljani je del osrednjeslovenske statistične regije in leži neposredno ob Mestni občini Ljubljana.

Slika 3: Lokacija občine v Osrednjeslovenski statistični regiji

Gre za predalpski svet oz. stik posavskega hribovja in ljubljanske kotline. Del občine leži tudi na desnem bregu Save.

Občina Dol pri Ljubljani je del osrednjeslovenske statistične regije. Meri 33 km². Po površini se med slovenskimi občinami uvršča na 167. mesto.

Statistični podatki za leto 2022 kažejo o tej občini tako sliko (vir: SURS, 27.5.2024):

Sredi leta 2022 je imela občina približno 6.360 prebivalcev (približno 3.160 moških in 3.190 žensk). Po številu prebivalcev se je med slovenskimi občinami uvrstila na 85. mesto. Na kvadratnem kilometru površine občine je živel povprečno 191 prebivalcev; torej je bila gostota naseljenosti tu večja kot v celotni državi (104 prebivalci na km²).

Število živorojenih je bilo višje od števila umrlih. Naravni prirast na 1.000 prebivalcev v občini je bil torej v tem letu pozitiven, znašal je 0,9 (v Sloveniji -2,3). Število tistih, ki so se iz te občine odselili, je bilo višje od števila tistih, ki so se vanjo priselili. Selitveni prirast na 1.000 prebivalcev v občini je bil torej negativen, znašal je -0,2. Seštevek naravnega in selitvenega prirasta na 1.000 prebivalcev v občini je bil pozitiven, znašal je 0,8 (v Sloveniji 4,6).

Povprečna starost občanov je bila 40,8 leta in tako nižja od povprečne starosti prebivalcev Slovenije (43,9 let).

Med prebivalci te občine je bilo število najmlajših – kar je značilnost le redkih slovenskih občin – večje od števila najstarejših: na 100 oseb, starih 0–14 let, je prebivalo 94 oseb, starih 65 let ali več. To razmerje pove, da je bila vrednost indeksa staranja za to občino nižja od vrednosti tega indeksa za celotno Slovenijo (ta je bila 142). Pove pa tudi, da se povprečna starost prebivalcev te občine dviga v povprečju počasneje kot v celotni Sloveniji. Podatki, prikazani po spolu, pokažejo, da je bila vrednost indeksa staranja za ženske v vseh slovenskih občinah, razen v štirih (Črna na Koroškem, Dobrovnik/Dobronak, Jezersko in Mislinja), višja od indeksa staranja za moške. V občini je bilo – tako kot v večini slovenskih občin – med ženskami več takih, ki so bile stare 65 let ali več, kot takih, ki so bile stare manj kot 15 let; pri moških je bila slika ravno obrnjena.

V občini je deloval 1 vrtec, obiskovalo pa ga je 281 otrok. Od vseh otrok v občini, ki so bili stari od 1–5 let, jih je bilo 90 % vključenih v vrtec, kar je več kot v vseh vrtcih v Sloveniji skupaj (82 %). V tamkajšnjih osnovnih šolah se je v šolskem letu 2022/2023 izobraževalo približno 760 učencev. Različne srednje šole je obiskovalo okoli 280 dijakov. Med 1.000 prebivalci v občini je bilo 39 študentov in 10 diplomantov; v celotni Sloveniji je bilo na 1.000 prebivalcev povprečno 38 študentov in 8 diplomantov.

Med osebami v starosti 15 let–64 let (tj. med delovno sposobnim prebivalstvom) je bilo približno 71 % zaposlenih ali samozaposlenih oseb (tj. delovno aktivnih), to je več od slovenskega povprečja (69 %).

Povprečna mesečna plača na osebo, zaposleno pri pravnih osebah, je bila v tej občini v bruto znesku za približno 7 % višja od letnega povprečja mesečnih plač v Sloveniji, v neto znesku pa za približno 7 % višja.

Občina je sestavljena iz 19 naselij. Večja naselja – Videm, Senožeti, Dolsko, Beričevo in Zaboršt pri Dolu so se razvila na ravninskem delu občine, manjši zaselki, z izjemo naselja Vinje, pa v hribovitih delih občine.

Slika 4: Lokacija naselja Zaboršt pri Dolu

6.4 Varstvo okolja

Vplivi gradnje na okolico v zvezi z mehansko odpornostjo in stabilnostjo

Pri določitvi vplivnega območja v zvezi z mehansko odpornostjo in stabilnostjo nepremičnin v okolici nameravane gradnje bo upoštevano, da nameravana gradnja:

- ne bo povzročila porušitve objekta ali dela objekta v okolici nameravane gradnje,
- ne bo na objektih v okolici nameravane gradnje povzročila deformacij, večjih od dopustne ravni,
- ne bo povzročila škode na delih objektov v okolici nameravane gradnje ali na njihovi napeljavi in vgrajeni opremi zaradi deformacij nosilne konstrukcije,
- ne bo na objektih v okolici nameravane gradnje povzročila škode, nastale zaradi nekega dogodka, katere obseg je nesorazmerno velik glede na osnovni vzrok.

Kriteriji, upoštevani pri ocenjevanju vpliva in določitvi vplivnega območja v zvezi z mehansko odpornostjo in stabilnostjo, so:

- obseg gradbenih del (zemeljska dela),
- geološka podlaga na območju (prenos vibracij),
- potresna stopnja ogroženosti območja,
- vrsta konstrukcije komunalne infrastrukture.

Med gradnjo

Pri gradnji bodo potrebni:

- stroji za izkop in zasipanje (bager),
- tovornjaki za odvoz oziroma dovoz gradbenega materiala.

Vpliv gradnje bo v času izvajanja zemeljskih del (krajši čas gradnje), imel kratkoročni vpliv na sosednje parcele in sosednji objekt. Vendar zaradi tega vplivi zaradi izvajanja gradbenih del ne bodo imeli vpliva na mehansko odpornost in stabilnost nepremičnin, ki se nahajajo v okolici.

Vpliv med gradnjo bo le v obliki manjših vibracij kar ne bi smelo imeti prevelikega učinka, zato je vpliv ocenjen kot minimalen.

Med obratovanjem

Vpliva infrastrukture na sosednje objekte med obratovanjem ni pričakovati.

Vplivi gradnje na okolico v zvezi z varnostjo pred požarom

Pri določitvi vplivnega območja v zvezi z varnostjo pred požarom nepremičnin v okolici nameravane gradnje je bilo upoštevano, da:

- bo nosilna konstrukcija objektov v okolici nameravane gradnje določen čas ohranila svojo nosilno sposobnost,
- bo omejeno širjenje požara v okolici nameravane gradnje,
- bo omogočeno osebam v objektih v okolici nameravane gradnje, da objekt zapustijo v primeru požara,
- bo omogočen varen dostop in omogočena varnost reševalnih ekip.

Kriteriji, upoštevani pri ocenjevanju vpliva in določitvi vplivnega območja v zvezi z varnostjo pred požarom, so:

- možnost izbruha požara med gradnjo oziroma uporaba vnetljivih in gorljivih snovi pri gradnji,
- protipožarna zaščita.

Med gradnjo

Med gradnjo je možnost, da pride do izbruha požara minimalna. Še največja nevarnost je, da bi zaradi malomarnosti ali tehnično neustrezne gradbene mehanizacije in opreme prišlo do samovžiga le te. Tudi pogonsko gorivo (naftni derivati) se ne bodo skladiščili na gradbišču predvidene gradnje. Odpadke, ki bodo med gradnjo nastali bodo, v skladu z načrtom ravnanja z odpadki ločeno zbirali in sproti oddajali pooblaščenim organizacijam tako, da se na gradbišču ne bodo izvajala sežiganja lesa in ostalih gorljivih odpadkov.

Glede na navedeno je bilo ocenjeno, da bo vpliv gradnje na okolico v zvezi z varnostjo pred požarom minimalen.

Med obratovanjem

Ocenjeno je bilo, da vpliva na okolico v zvezi z varnostjo pred požarom ne bo.

Vplivi gradnje na okolico v zvezi s higiensko in zdravstveno zaščito

Pri določitvi vplivnega območja v zvezi s higiensko in zdravstveno zaščito nepremičnin v okolici nameravane gradnje ter varovanjem okolice je potrebno upoštevati, da:

- ne bodo uhajali strupeni plini,
- v zrak ne bodo uhajali nevarni delci ali plini,
- ne bo emisij naravnega sevanja,
- ne bo onesnaženja ali zastrupitve vode in tal,
- ne bo napačnega odstranjevanja odpadnih voda, dima, trdnih ali tekočih odpadkov,
- ne bo prisotna vlaga v objektih v okolici nameravane gradnje ali na površinah znotraj njih.

Kriteriji, upoštevani pri ocenjevanju vpliva in določitvi vplivnega območja v zvezi z higiensko in zdravstveno zaščito, so:

- možnost emisijskih izpustov strupenih plinov in nevarnih delcev v zrak,
- možnost onesnaženja tal in voda.

Med gradnjo

Med gradnjo obstaja nevarnost onesnaženja tal in voda z emisijami plinov, ostankov goriv in mazalnih olj ter drugih materialov, ki nastajajo pri uporabi transportnih sredstev in gradbenih strojev. Na razmere v tleh lahko vpliva tudi oskrbovanje vozil in strojev z gorivi in olji, pri katerem se tekočine polivajo po tleh, ter ustrezno in/ali nepravčasno odstranjevanje embalaže z ostanki maziv ali olj. Vendar ob zagotovitvi vseh preventivnih ukrepov se tovrstne nevarnosti zmanjšajo na minimum. Tudi možnost emisijskih izpustov strupenih plinov in nevarnih delcev v zrak v času gradnje je minimalna.

Med obratovanjem

Ocenjeno je bilo, da bo med obratovanjem vpliv gradnje na okolico v zvezi s higiensko in zdravstveno zaščito minimalen.

Vplivi gradnje na okolico v zvezi z varnostjo pri uporabi

Pri določitvi vplivnega območja v zvezi z varnostjo pri uporabi nepremičnin v okolici nameravane gradnje je potrebno upoštevati, da na nepremičninah v okolici nameravane gradnje pri uporabi in obratovanju ne bo prihajalo do nesprejemljivega tveganja za nastanek nezgod kot so zdrs, padec, trčenje, opekline, udar električnega toka oziroma poškodbe zaradi eksplozije.

Kriteriji, upoštevani pri ocenjevanju vpliva in določitvi vplivnega območja v zvezi z varnostjo pri uporabi, so:

- možnost eksplozije pri gradnji in obratovanju,
- predvideni zaščitni ukrepi na gradbišču in med obratovanjem objekta.

Med gradnjo

Z izvedbo vseh predvidenih ukrepov med gradnjo na nepremičninah v okolici nameravane gradnje ne bo prihajalo do nesprejemljivega tveganja za nastanek nezgod kot so zdrs, padec, trčenje, opekline, udar električnega toka.

Glede na navedeno je bilo ocenjeno, da bo vpliv gradnje na okolico v zvezi z varnostjo pri uporabi minimalen.

Med obratovanjem

Vpliva gradnje na okolico v zvezi z varnostjo pri uporabi med obratovanjem ni pričakovati.

Vplivi gradnje na okolico v zvezi z zaščito pred hrupom

Pri določitvi vplivnega območja v zvezi z zaščito pred hrupom nepremičnin v okolici nameravane gradnje je potrebno upoštevati, da bo hrup, ki ga zaznavajo osebe v objektih v okolici nameravane gradnje ali ljudje v okolici nameravane gradnje, zmanjšan na raven, ki ne bo ogrožala njihovega zdravja in jim bo omogočala zadovoljive razmere za spanje, počitek in delo.

Kriteriji, upoštevani pri ocenjevanju vpliva in določitvi vplivnega območja v zvezi z zaščito pred hrupom, so:

- nivo hrupa med gradnjo zaradi obratovanja gradbišča,
- nivo hrupa med obratovanjem predvidenega objekta.

Po določilih uredbe o hrupu v naravnem in življenjskem okolju štejemo stanovanjska območja v območja II. stopnje varovanja. Mejna dopustna raven, ki ga povzroča posamezen vir hrupa, je v tej kategoriji okolja 55Db(A) v dnevnem in 45Db(A) v nočnem času.

Glede na značaj predvidenega posega v prostor ocenjena raven emisije hrupa pri viru po izgradnji teh vodov ne bo presegla maksimalno dovoljene ravni hrupa za obravnavano območje. V času gradnje bodo najbolj izpostavljeni objekt, ki se nahajajo v bližini predvidene trase infrastrukture.

Ukrepi za zniževanje hrupa:

- dela naj potekajo v dnevnem času,
- časovna dnevna omejitev dela najglasnejših virov hrupa,
- v nedeljo dela niso dovoljena,
- stroji naj bodo novejše izdelave in dobro vzdrževani,
- kamioni naj bodo izvedbe L (manj hrupni).

Med gradnjo

Glede na zgoraj navedeno je bilo ocenjeno, da obravnavni poseg ne bo imel vpliva na poslabšanje bivalnih pogojev glede hrupnosti.

Med obratovanjem

Vpliva gradnje na okolico v zvezi z zaščito pred hrupom med obratovanjem ne bo.

Vplivi gradnje na okolico v zvezi z energijo in ohranjanjem toplote

Pri določitvi vplivnega območja v zvezi z energijo in ohranjanjem toplote nepremičnin v okolici nameravane gradnje je potrebno upoštevati, da ne bo vplivala na povečanje količine energije, potrebne pri uporabi objektov v okolici nameravane gradnje.

Kriteriji, upoštevani pri ocenjevanju vpliva in določitvi vplivnega območja v zvezi z energijo in ohranjanjem toplote, so:

- osenčenje okolice zaradi obravnavanega objekta,

- oddajanje/odvzemanje toplote obravnavanega objekta iz okolice.

Med gradnjo

Ocenjeno je bilo, da vpliva med gradnjo v zvezi z energijo in ohranjanjem toplote na okolico ne bo.

Med obratovanjem

Ocenjeno je bilo, da vpliva gradnje med obratovanjem v zvezi z energijo in ohranjanjem toplote na okolico ne bo.

6.5 Organizacija in kadri

Občina Dol pri Ljubljani je investitor in tudi nosilec projekta Gradnja kanalizacije v aglomeraciji Zaboršt pri Dolu. Projekt bo financiran iz lastnih sredstev občine, državnega proračuna in iz sredstev kohezijskega sklada (preko instrumenta Dogovor za razvoj regij).

Glede na to, da bo projekt sofinanciran s strani kohezijskega sklada, bo potekal nadzor nad izvajanjem projekta tudi s strani posredniškega telesa – Ministrstva za naravne vire in prostor ter preko organa upravljanja – Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj.

Vodja projekta je župan. Poleg vodje projekta je oblikovan tudi tim sodelavcev z različnih področij, ki bodo nudili strokovno podporo in usmerjali delo vodje projekta. Celotno investicijo med vsemi deležniki koordinira direktor občinske uprave. Strokovno podporo ves čas vodenja projekta zagotavljajo tudi pripravljavci projektne dokumentacije, investicijske dokumentacije, vloge za odločitve o podpori in svetovalci za izvedbo javnih naročil.

Strokovno znanje, ki je potrebno za izvedbo predmetnega projekta zajema znanje s področja vodenja projektov, gre za administrativno, finančno in vsebinsko vodenje projekta. Prav tako je potrebno vsaj osnovno znanje s področja razpisne dokumentacije in revizije projektov.

Slika 5: Organizacijska struktura projekta

6.6 Predvideni viri financiranja

Za projekt so predvideni sledeči viri financiranja:

- EU sredstva iz naslova Dogovora za razvoj regij (Kohezijski sklad in nacionalna udeležba – državni proračun),
- Sredstva občine.

Občina ima investicijo uvrščeno tudi v NRP občine v proračunski postavki OB022-23-0004 Gradnja kanalizacije-aglomeracija Zaboršt pri Dolu.

Upravičeni stroški za sofinanciranje z evropskimi sredstvi so:

- stroški gradnje elementov javnega kanalizacijskega omrežja, kot so kanali in z njimi povezane tehnološke naprave,
- stroški storitev izvajanja gradbenega nadzora ali inženirja po FIDIC,
- stroški informiranja in komuniciranja.

Neupravičeni stroški so:

- hišni priključki,
- geodetski načrt,
- projektna dokumentacija, vključno s PID,
- projektantski nadzor in upravljalni nadzor,
- varnostni načrt in koordinator za varnost.

Vse ostale vrste stroškov glede na Navodila organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027 se štejejo za neupravičene stroške.

Stroški in izdatki projekta so upravičeni, če so nastali in so plačani v obdobju od 1. 1. 2021, vendar ne pred datumom sklepa o potrditvi DIIP, in najkasneje do 31. 12. 2029 ter znotraj obdobja upravičenosti, določenega z odločitvijo o podpori organa upravljanja oziroma s pogodbo o sofinanciranju. Projekti oziroma operacije, pri katerih so bile vse aktivnosti izvedene v celoti, preden je prijavitelj posredoval vlogo za odločitev o podpori na posredniško telo, niso upravičene do sofinanciranja.

Namesto izračuna finančne vrzeli za vsak projekt posebej, se za vse projekte specifičnega cilja RSO2.5, ki ustvarjajo prihodke (za kar je bilo v finančni perspektivi 2014 - 2020 treba računati finančno vrzel na osnovi CBA - analize stroškov in koristi), uporablja pavšal 75 %, ki določa, da predstavljajo upravičeni stroški za sofinanciranje zaradi pričakovanih prihodkov le 75 % izkazanih upravičenih stroškov. Ti znižani upravičeni stroški se financirajo 100 % iz Kohezijskega sklada (85 % EU, 15 % slovenska udeležba).

Viri financiranja se prikazujejo v tekočih cenah, saj vpliv povišanja zaradi inflacija predstavlja upravičen strošek.

Tabela 8: Predvideni viri financiranja projekta glede na dinamiko izvajanja projekta, tekoče cene

<i>Tekoče cene</i>					
Aktivnosti	Vrednost, EUR	2024	2025	2026	2027
Priprava dokumentacije (projektne, investicijska), služnosti (4%)	189.646	54.981	56.686	38.584	39.394
Gradbeno in obrtniška dela	4.843.700	0	944.765	1.929.211	1.969.724
Nadzor (2%)	96.874	0	18.895	38.584	39.394
Obveščanje javnosti	8.423	0	3.299	1.684	3.439
Nepredvidena dela (10%)	486.375	0	47.238	192.921	246.216
Davki	1.237.503	12.096	235.594	484.217	505.596
Skupaj	6.862.521	67.077	1.306.478	2.685.201	2.803.764

<i>Tekoče cene</i>					
	Skupaj v EUR	2024	2025	2026	2027
Upravičeni stroški	5.435.372	0	1.014.198	2.162.400	2.258.773
Neupravičeni stroški	1.427.149	67.077	292.280	522.801	544.990
<i>Viri financiranja</i>					
Kohezijski sklad	3.465.049	0	646.551	1.378.530	1.439.968
Državni proračun	611.479	0	114.097	243.270	254.112
Občinski proračun	2.785.992	67.077	545.830	1.063.401	1.109.684
Skupaj	6.862.521	67.077	1.306.478	2.685.201	2.803.764

6.7 Ekonomska upravičenost projekta

Za potrebe izračuna pričakovane stopnje izrabe zmogljivosti oziroma ekonomske upravičenosti projekta bo v nadaljnji investicijski dokumentaciji izdelana analiza stroškov in koristi (CBA), ki prikazuje finančno in ekonomsko upravičenost projekta oziroma variante »z« investicijo. Analizo sestavljajo:

- finančna analiza,
- ekonomska analiza,
- analize občutljivosti in tveganj.

7 UGOTOVITEV SMISELNOSTI IN MOŽNOST NADALJNJE PRIPRAVE INVESTICIJSKE, PROJEKTNE IN DRUGE DOKUMENTACIJE S ČASOVNIM NAČRTOM

Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Ur. L. RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) v 4. Členu določa mejne vrednosti za pripravo in obravnavo posamezne vrste investicijske dokumentacije po stalnih cenah z vključenim davkom na dodano vrednost in sicer:

1. za investicijske projekte z ocenjeno vrednostjo med 300.000 in 500.000 evrov najmanj dokument identifikacije investicijskega projekta;
2. za investicijske projekte nad vrednostjo 500.000 evrov dokument identifikacije investicijskega projekta in Investicijski program;
3. za investicijske projekte nad vrednostjo 2.500.000 evrov dokument identifikacije investicijskega projekta, predinvesticijska zasnova in investicijski program;
4. za investicijske projekte pod vrednostjo 300.000 evrov je treba zagotoviti dokument identifikacije investicijskega projekta, in sicer:
 - pri tehnološko zahtevnih investicijskih projektih;
 - pri investicijah, ki imajo v svoji ekonomski dobi pomembne finančne posledice (na primer visoki stroški vzdrževanja);
 - kadar se investicijski projekti (so)financirajo s proračunskimi sredstvi.

Skupna vrednost celotnega investicijskega projekta v stalnih cenah znaša 6.493.911 Eur z DDV oziroma po tekočih cenah 6.862.521 EUR z DDV.

Za potrebe izvedbe celotne investicije je na podlagi Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Ur.l. RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) potrebno izdelati naslednjo dokumentacijo:

- Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) – že izdelan
- Predinvesticijsko zasnovo
- Investicijski program

Prav tako bo potrebno izdelati še:

- Projektno dokumentacijo – v izdelavi
- Izvesti postopke javnega naročanja.

Priloge:

Priloga 1: Shemi nameravane investicije

Priloga 2: Predlog sklepa o potrditvi DIIP